

INSTRUMENTE UTILIZATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ PENTRU PREVENIREA ȘI GESTIONAREA CONFLICTELOR

TOOLS USED BY EU FOR PREVENTING AND MANAGING CONFLICTS

*Locotenent-colonel Cristian STANCIU**

*Locotenent-colonel Ioan MURGOCI***

Rezumat: Cercetarea noastră prezintă dimensiunea complexă a rolului jucat de U.E. în securitatea și stabilitatea globală, în prevenirea și gestionarea conflictelor, în combaterea riscurilor nemilitare. O analiză atentă a reconfigurării rolului Uniunii în managementul securității globale surprinde impactul de securitate al unei Europe extinse, excesul de dinamism și coerență asupra noilor coordonate de dezvoltare ale Politicii de Apărare și Securitate Europeană, prezența mai activă a organizației în diverse teatre de acțiune, cu capabilități militare și civile semnificative, instrumentele utilizate pentru prevenirea și gestionarea conflictelor, amplificarea cooperării cu ONU, NATO și OSCE, cele mai recente politici și strategii comunitare (Strategia pentru securitatea europeană, Strategia pentru energie, strategiile pentru Asia Centrală, Africa și America Latină etc), reînnoirea Parteneriatului strategic cu SUA, Federația Rusă și alte state importante de pe scena internațională, contribuția la controlul internațional al armelor și lupta împotriva terorismului.

Cuvinte-cheie: relații internaționale, managementul conflictelor, crize internaționale, diplomatie, securitate internațională, strategia de securitate, structuri globale/regionale de securitate, organizație internațională, operație militară, parteneriat.

Abstract: Our research presents the complex dimension of the role EU plays on the global security and stability, on preventing and managing crisis and conflicts, on combating non-military risks. A careful analysis of reconfiguring the role the Union plays on managing the global security grasps the security impact of an enlarged Europe, the excess of dynamism and coherence, on the new coordinated the European Security and Defence Policy develops itself, the organisation's more active presence in different theatres of actions, with relevant military and civilian capacities, the tools used for preventing and managing conflicts, amplifying the cooperation with UN, NATO and OSCE, the most recent community policies and strategies (The European Security Strategy, the Energy Strategy,

* U.M. 02545 București; e-mail: dany_o_37@yahoo.com

** U.M 01895 București; e-mail: ioan_murgoci@yahoo.com

the strategies for Central Asia, Africa and Latin America, etc.), renewing the strategic partnership with US, the Russian Federation and other important state actors, the contribution to the weapons' international control and the fight against terrorism.

Keywords: *International relations, conflict management, international crises, diplomacy, international security, security strategy, global/regional security structures, international organization, military operation, partnership*

Organizația europeană are un aport substanțial la prevenirea și gestionarea crizelor și conflictelor internaționale, domeniu în care folosește o gamă completă de instrumente: de la dezvoltare și politica comercială la acordurile de cooperare și asociere, de la capacitățile de gestionare a crizelor și mecanismele de cooperare în probleme de justiție și afaceri interne sau instrumentele diplomatice la programele sociale și de mediu, și ajutorul umanitar. Legătura strânsă între securitate și dezvoltare („Nu există dezvoltare fără securitate, nici securitate fără dezvoltare”, subliniază Adam Bernard într-o notă de analiză a GRIP, din 14 aprilie 2008, ceea ce, de altfel, spunea, în 2005, fostul secretar general al ONU, Kofi Annan: „nu există securitate fără dezvoltare; nu există dezvoltare fără securitate”) este menționată și în Strategia europeană de securitate: „securitatea este o condiție necesară a dezvoltării”, aspect întărit, apoi, într-un document adoptat în același an, „Consensul european pentru dezvoltare”: „Nu poți avea dezvoltare și eradicarea sărăciei fără pace și securitate, și nu va fi pace durabilă fără dezvoltare și fără eradicarea sărăciei”. Un mediu securizat favorizează acțiunile și inițiativele care ameliorează condițiile de viață a populațiilor, iar dezvoltarea contribuie la prevenirea violenței și insecurității.

1. Mecanisme, instrumente și acțiuni ale UE pentru gestionarea conflictelor

Evidențele arată că UE este principalul furnizor mondial al sprijinului extern pentru dezvoltare și un apărător activ al dezvoltării durabile. În aceste eforturi, are o relație extrem de eficientă de cooperare cu ONU, cu care a operaționalizat parteneriate viabile, prin care ajută la consolidarea păcii. Dezvoltarea PESA oferă UE mijloacele pentru un răspuns mai eficace la cererile de asistență ale Națiunilor Unite în cadrul gestionării crizelor internaționale. *Modalitățile și domeniile principale de cooperare a Uniunii cu ONU în sfera prevenirii conflictelor și gestionării crizelor* au fost identificate, din însărcinarea *Consiliului European din decembrie 2000*, ulterior acestei date, și ele au cuprins: întărirea capacităților de prevenire și gestionare a crizelor, asigurarea interoperabilității și crearea mijloacelor practice care să permită Uniunii să contribuie la eforturile ONU de menținere a păcii și securității internaționale. În deplinul respect al prevederilor